

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: V. V.
bytem X

proti
žalované: Univerzita Palackého v Olomouci
sídlem Křížkovského 511/8, 771 46 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2022, č. j. UPOL-76744/94102-2022, ve věci ukončení studia,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 1. 9. 2014 zahájil studium na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (dále „PF UP“) zápisem do prvního ročníku prezenčního studia magisterského studijního programu Právo a právní věda, oboru Právo. Od té doby se krajský soud zabýval spory žalobce s žalovanou již pětkrát, a to ve věci výjimečného prominutí povinností studenta (věci sp. zn. 65 A 83/2017), ukončení studia (věci sp. zn. 65 A 72/2018 a 65 A 75/2020) a poplatků za delší dobu studia (věci sp. zn. 60 A 57/2021 a 60 A 27/2022).
2. Rozhodnutím ze dne 19. 1. 2022, č. j. UPOL-23051/7940-2022, ukončil děkan PF UP studium žalobce na PF UP podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 28 odst. 1 písm. b) Studijního a zkušebního řádu UP

(dále jen „Studijní řád“), s odůvodněním, že žalobce nesplnil studijní povinnosti v opakovaně zapsaných předmětech Trestní právo 3 a Mezinárodní právo veřejné. Rektor žalované v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí děkana potvrdil.

3. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí rektora. V žalobě uvedl, že přestal být studentem již dne 25. 9. 2017, kdy s žalovanou uzavřel smlouvu o celoživotním vzdělávání, neboť § 60 odst. 2 a 3 zákona o vysokých školách, stejně jako čl. 2 odst. 1 Studijního řádu brání tomu, aby byl účastník celoživotního vzdělávání současně studentem. Dále uvedl, že po vypovězení smlouvy o celoživotním vzdělávání došlo (při nedodržení vnitřních předpisů) k ukončení jeho (již ukončeného) studia rozhodnutím děkanky PF UP ze dne 26. 2. 2018, které bylo následně zrušeno. Tvrzení děkana i rektora o tom, že jej zrušení rozhodnutí o ukončení studia automaticky vrátilo do studia, nemá dle žalobce oporu v zákoně ani Studijním řádu. Došlo totiž k přerušení studia a ke vzniku práva žalobce na opětovný zápis podle § 54 odst. 4 zákona o vysokých školách. Pokud tohoto práva žalobce nevyužil, mělo být jeho studium ukončeno. V akademickém roce 2018/2019 se žalobce zapsal ke studiu na jiné vysoké škole, kde studuje dodnes. PF UP však jeho studium neukončila a účelově jej prodlužuje, aby od žalobce inkasovala poplatky za delší dobu studia.
4. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout. Odmítla, že by studium žalobce účelově prodlužovala.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
6. Úvodem krajský soud zdůrazňuje, že proti věcnému důvodu, jímž děkan PF UP odůvodnil ukončení studia žalobce (nesplnění podmínek vyplývajících z opakovaně zapsaných předmětů *Mezinárodní právo veřejné* a *Trestní právo 3*), neuplatnil žalobce žádný žalobní bod, tudíž s ohledem na dispoziční zásadu nebylo toto zdůvodnění soudu k přezkumu otevřeno.
7. Svůj náhled na otázku, zda uzavřením smlouvy o celoživotním vzdělávání dne 25. 9. 2017 došlo k ukončení studia žalobce zahájeného dne 1. 9. 2014, soud podrobně rozvedl již v odst. 10 a 11 rozsudku ze dne 27. 9. 2022, č. j. 60 A 57/2021-79, na svém stanovisku ničeho nemění a v podrobnostech na něj odkazuje. Důvody ukončení studia jsou taxativně vymezeny v § 55 odst. 1 a § 56 odst. 1 zákona o vysokých školách, přičemž důvod uvedený v § 56 odst. 1 písm. b) jako „*nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu*“ je dále konkretizován v čl. 28 Studijního řádu. Zařazení do programu celoživotního vzdělávání však mezi tyto důvody nepatří. Tomu, aby byl žalobce současně studentem PF UP i účastníkem programu celoživotního vzdělávání tamtéž, žádná právní překážka nebránila. Žalobcova interpretace právních předpisů je nesprávná. Z § 60 odst. 3 zákona o vysokých školách, jenž zní tak, že „*[v]zdělávání v programu celoživotního vzdělávání nezakládá jeho účastníkům právní postavení studenta podle tohoto zákona*“, stejně jako z žalobcem citované druhé věty čl. 2 odst. 1 Studijního řádu, podle níž „*[s] tudentem není účastník programu celoživotního vzdělávání realizovaného podle § 60 zákona*“, sice skutečně vyplývá, že účastník programu celoživotního vzdělávání není studentem, tj. že uzavřením smlouvy o celoživotním vzdělávání nezískává právní postavení studenta podle zákona o vysokých školách, avšak nelze z něj dovodit závěr, že by se účastník celoživotního vzdělávání nemohl souběžně stát studentem na základě jiné skutečnosti, zejména na základě úspěšného absolvování přijímacího řízení a zápisu do studia, či jím být již před uzavřením

smlouvy o celoživotním vzdělávání. O nemožnosti souběhu právního postavení studenta a účastníka programu celoživotního vzdělávání nesvědčí ani žalobcem v žalobě zvýrazněná druhá věta § 60 odst. 2 zákona o vysokých školách, jenž zní tak, že „[ú]spěšným absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů, pokud se stanou studenty podle tohoto zákona (§ 48 až 50), může vysoká škola uznat kredity, které získali v programu celoživotního vzdělávání až do výše 60 % kreditů potřebných k řádnému ukončení studia,“ neboť tato upravuje pouze oprávnění vysoké školy uznat úspěšným absolventům programu celoživotního vzdělávání, kteří se následně stanou studenty, kredity získané v tomto programu i pro účely řádného ukončení studia.

8. Před vypořádáním druhé námitky soud zrekapituluje, že poprvé bylo studium žalobce (rovněž pro nesplnění studijních povinností) ukončeno rozhodnutím děkanky PF UP ze dne 26. 2. 2018, č. j. UPOL-40231/7940-2018. Jednalo se o rozhodnutí o právech a povinnostech studenta podle § 68 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách, tudíž bylo proti tomuto rozhodnutí podle § 68 odst. 4 téhož zákona přípustné odvolání, jež mělo odkladný účinek. K ukončení studia žalobce tak mohlo dojít až právní mocí předmětného rozhodnutí, jíž toto nabylo dne 8. 6. 2018 (doručením rozhodnutí rektora žalované ze dne 28. 5. 2018, jímž bylo rozhodnutí děkanky potvrzeno). Žalobce podal proti rozhodnutí rektora žalobu. Jelikož ale žalobce nepožádal o přiznání odkladného účinku této žalobě, nemělo samo zahájení a vedení soudního řízení na právní moc napadeného rozhodnutí žádný vliv. Soud žalobě vyhověl a rozhodnutí rektora rozsudkem ze dne 30. 8. 2019, č. j. 65 A 72/2018-81 zrušil a vrátil mu věc k novému projednání a rozhodnutí. Dne 2. 10. 2019 nabyl tento rozsudek právní moci. Následně rektor žalované rozhodnutím ze dne 7. 11. 2019 rozhodnutí děkanky zrušil, a poté bylo toto řízení o ukončení žalobcova studia zastaveno.
9. Žalobce se také mylně domnívá, že by mělo být na období od právní moci rozhodnutí děkanky o ukončení jeho studia do právní moci kasačního rozsudku soudu pohlíženo jako na období přerušení studia, a z toho pak stejně mylně dovozuje, že by se po právní moci rozsudku soudu stal opětovně studentem jediné tehdy, pokud by ve smyslu § 54 odst. 4 zákona o vysokých školách využil oprávnění se ke studiu opětovně zapsat. Tak tomu ale není, jak již soud žalobci vysvětlil v odst. 8 rozsudku ze dne 27. 9. 2022, č. j. 60 A 57/2021-79, v němž řešil počítání doby studia žalobce pro účely posouzení vzniku poplatkové povinnosti, a kde uvedl: „*Krajský soud nesouhlasí s žalobcem v tom, že se po zrušení rozhodnutí o ukončení jeho studia soudem znovu nestal studentem olomoucké právnické fakulty. Tento důsledek totiž nastal bez dalšího samotným zrušením rozhodnutí o ukončení žalobcova studia soudem. To vyplývá ze samotné podstaty soudního přezkumu. Rozhodnutí o vyloučení ze studia bylo právní skutečností, která měla dle zákona o vysokých školách za následek ukončení studia žalobce. Jestliže tato právní skutečnost později odpadla, je logické, že se žalobce opětovně stal studentem. Zákon o vysokých školách nepředpokládá, že by v takové situaci mělo dojít k opětovnému zápisu do studia. Na období od pravomocného ukončení studia žalobce do pravomocného zrušení tohoto rozhodnutí nelze nablížit jako dobu na přerušení studia. Institut přerušení studia je upraven v § 54 zákona o vysokých školách. Po dobu přerušení studia není osoba studentem a stane se jím znovu až opětovným zápisem do studia podle § 61 odst. 1 zákona o vysokých školách. Bližší podmínky jsou pak upraveny studijním a zkušebním řádem každé veřejné vysoké školy. Rozhodnutí o přerušení studia lze podle § 56 odst. 3 zákona o vysokých školách vydat jak na žádost samotného studenta, tak v některých případech i bez této žádosti [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 23. 12. 2011, č. j. 4 As 26/2011–176, č. 2583/2012 Sb. NSS]. V nyní řešené věci žádné rozhodnutí o přerušení studia nebylo vydáno, proto nelze dobu počínaje právní mocí rozhodnutí o ukončení studia a právní mocí rozsudku o jeho zrušení*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch..

nahlížet jako na dobu přerušení studia. Navíc účel institutu přerušení studia je zcela odlišný od ukončení studia. Při přerušení studia sice student přichází o právní postavení studenta, nicméně zůstává zachován právní vztah mezi ním a vysokou školou (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2011, č. j. 11 Ca 306/2008–23). O tom svědčí také právo na opětovný zápis do studia (srov. § 54 odst. 4 zákona o vysokých školách). Jeho smyslem je tak dočasně sistovat právní vztah mezi vysokou školou a studentem, kdežto v případě ukončení studia jde o ukončení právního vztahu mezi studentem a vysokou školou, který může opětovně vzniknout buď zrušením rozhodnutí o ukončení studia (pak „obživne“ původní právní vztah), nebo tím, že bude žalobce opětovně přijat ke studiu (v takovém případě se vzniká právní vztah zcela nový, nezávislý na původním). Žádný opětovný zápis do studia ze strany žalobce tak nebyl nutný.“

10. Shodný závěr ostatně již vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 11. 2021, č. j. 1 As 113/2021-25, jímž zamítl kasační stížnost žalobce proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. 2. 2021, č. j. 65 A 75/2020-42. V odst. 18 tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „Současné Nejvyšší správní soud opakuje, že studium nebylo přerušeno, jestliže bylo pravomocně ukončeno a rozhodnutí o vyloučení bylo následně zrušeno. Opětovný zápis tedy není nezbytný.“
11. Na svém závěru, potvrzeném již i Nejvyšším správním soudem, krajský soud setrvává. Přerušení a ukončení studia jsou dva odlišné instituty, jakkoli v obou případech daná osoba ztrácí podle § 61 odst. 2 zákona o vysokých školách právní postavení studenta vysoké školy. Podle § 56 odst. 3 zákona o vysokých školách se studium přerušuje vydáním rozhodnutí o přerušení studia, k čemuž ale v posuzované věci dle obsahu spisu nedošlo. Žalobní bod je tudíž neopodstatněný.
12. Lze uzavřít, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí studentem PF UP. Na tom nic nemění ani skutečnost, že se dle svého tvrzení v akademickém roce 2018/2019 zapsal ke studiu na jiné vysoké škole. Zákon o vysokých školách nebrání tomu, aby tatáž osoba studovala na více vysokých školách současně. Tato skutečnost rozhodně není důvodem pro ukončení studia ze strany vysoké školy, v níž student začal studovat dříve. Jak již soud uvedl výše, důvody ukončení studia jsou taxativně vymezeny v § 55 odst. 1 a § 56 odst. 1 zákona o vysokých školách a § 28 Studijního řádu, a zahájení studia na jiné vysoké škole, mezi ně nepatří.
13. S žalovanou lze jednoznačně souhlasit v tom, že pokud již žalobce nechtěl na PF UP studovat, mohl studia kdykoliv zanechat písemným prohlášením podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách, což však zřetelně neučinil. Žalovaná účelově žalobcovo studium neprodlužovala, naopak by se dopustila nezákonnosti, pokud by žalobce za studenta po právní moci rozsudku ze dne 30. 8. 2019, č. j. 65 A 72/2018-81 nepovažovala a nutila jej se znovu ke studiu zapsat, popř. pokud by ukončila žalobcovo studium na základě zjištění, že studuje i na jiné vysoké škole.
14. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
15. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalované nad rámec její úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch..

Olomouc 13. září 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch..